

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Klokočova 742 Hnúšť'a
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S716
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub - ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	10.05.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr.M.Antalová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://zs1hnusta.edupage.org/

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová :

vyučovacie metódy, motivačné metódy, náplň práce školského logopéda, logopedická intervencia

Krátka anotácia :

Zasadnutie pedagogického klubu bolo venované vyučovacím metódam -ich výberu, účinnosti, motivačným metódam a výmene skúseností s ich využívaním. V druhej časti stretnutia boli členovia klubu oboznámení s prácou školského logopéda a náplňou vyučovacieho predmetu individuálna logopedická intervencia.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Program zasadnutia klubu:

1. Otvorenie pedagogického klubu.
2. Hľadanie vhodných metód zvládnutia učiva.

3. Spolupráca s logopédom.
4. Výmena skúseností.
5. Záver.

Otvorenie pedagogického klubu

Zasadnutie pedagogického klubu otvorila Mgr. Miroslava Antalová. Prítomných členov klubu oboznámila s programom zasadnutia.

Hľadanie vhodných metód zvládnutia učiva

Teoretické východiská k tejto téme si pripravila Mgr. Iveta Katreniaková a Mgr. Miroslava Antalová.

Mgr. Iveta Katreniaková – Vyučovanie musí učiteľ plánovať, organizovať a riadiť tak, aby k splneniu výchovno-vzdelávacieho cieľa dochádzalo prostredníctvom poznávacej činnosti žiakov. Každá vyučovacia metóda má svoje špecifické znaky, špecifickú funkciu, možno ju efektívne spracovať len cez konkrétny obsah a väčšinou môže byť účinná len v doplnení s inými metódami.

Aktivizujúce metódy- podporujú záujem žiakov o učenie, prežívanie, myslenie, využívajú získané skúsenosti a vedomosti.

Patria sem - hry, prípadové štúdie, inscenačné metódy, stratégie EUR.

Podľa charakteru poznávacej činnosti žiakov sa vyčleňuje 5 poznávacích metód výučby.

-výhľadovo-ilustratívna(osvojenie si hotových poznatkov)

-reproduktívna (osvojenie činnosti napodobňovaním)

-výkladovo-problémová

-heuristická (získavanie skúseností)

-výskumná (samostatné riešenie problémov)

Kombináciou metód, resp. kombináciou ich prvkov vznikajú rôzne metodické postupy. Úlohou učiteľa je, aby tieto možnosti, vzhľadom na konkrétne podmienky, využil a vytvoril svoj metodický postup.

Neexistuje univerzálna vyučovacia metóda, ktorá by zohľadnila všetky rozmanité výchovné a vzdelávacie podmienky a situácie. No práve táto didaktická pružnosť vyučovacích metód poskytuje učiteľovi veľké množstvo možností ich tvorivého využitia.

Závažnou a častou chybou je, keď si učiteľ osvojí jednu alebo dve metódy, ktoré v praxi neustále využíva. To mu neumožňuje pružne reagovať na rad problémov, s ktorými sa vo výučbe môže stretnúť.

Vhodne zvolená vyučovacia metóda má pomáhať nielen rozširovaniu poznatkovej úrovne žiaka, ale aj rozvoju jeho intelektuálnej úrovne, posilňovať túžbu po poznaní a sebavzdelávaní a pod. Je to v súlade s požiadavkou, aby sa na školách prestalo uctievať učenie naspamäť a začal sa klásť dôraz na dokonalé pochopenie a trvalé osvojenie kľúčových faktov a myšlienok, na rozvoj tvorivého myslenia.

O výbere vyučovacích metód rozhoduje niekoľko vzájomne sa podmieňujúcich faktorov, napr.:

- ◆ osobnostné predpoklady žiakov,
- ◆ vyučovací predmet,
- ◆ obsah vzdelávania,
- ◆ cieľ,
- ◆ momentálne rozpoloženie učiteľa,
- ◆ materiálne zabezpečenie školy,
- ◆ dĺžka učiteľovej praxe a pod.

Všeobecne možno povedať, že základným hľadiskom výberu metódy je jej pedagogická účinnosť. Podľa Mojžiška je vyučovacia metóda účinná vtedy, keď je:

- ⇒ **informatívne nosná** – poskytuje žiakom plnohodnotné informácie z príslušnej oblasti
- ⇒ **formatívne účinná** – rozvíja poznávacie procesy žiakov, formuje ich osobnosť;
- ⇒ **racionálne a emotívne pôsobivá** – aktivuje žiaka k učeniu a poznávaniu;
- ⇒ **výchovne účinná** – príslušný obsah učiteľ využíva tak, aby pôsobil aj na rozvoj morálneho, estetického a sociálneho profilu žiaka;
- ⇒ **didakticky ekonomická** – časová efektívnosť dosiahnutia výchovno-vzdelávacieho cieľa;
- ⇒ **využitelná v praxi** - aby žiaci na jej základe vedeli problematiku aplikovať v ďalšej činnosti, približuje školu životu;
- ⇒ **adekvátne študentovi** – aby rešpektovala vekové a individuálne osobitosti žiakov.

- Mgr. Miroslava Antalová sa zamerala na **motivačné metódy** :

Pojem motivácia sa vzťahuje na podnecovanie, prebudenie a rozvíjanie aktivity. Motiváciou sa usmerňuje záujem žiakov o vyučovanie, vytvárajú sa prostredníctvom nej prirodzene vhodné podmienky pre rozvoj učenia a celkovej aktivity.

Na motivovanie žiakov vo vyučovaní môže učiteľ využiť vstupné a priebežné motivačné metódy a techniky.

Vstupné motivačné metódy sa používajú na vyvolanie pozornosti a záujmu žiakov v počiatočných fázach výučby. Patria sem:

❖ **Motivačné rozprávanie** - je krátke, spravidla veľmi konkrétne a emocionálne zafarbené rozprávanie, ktorým učiteľ navodzuje žiakom blízke, prirodzené situácie, z ktorých potom vychádza pri výklade nového učiva.

❖ **Motivačný rozhovor** je metóda, pri ktorej učiteľ vhodne volenými otázkami vedie žiakov k rozprávaniu o svojich skúsenostiach, poznatkoch a predstavách v súvislosti s preberanou témou.

❖ **Motivačná demonštrácia** je vytváranie skúseností žiakov organizovaním priebežného pozorovania skutočných alebo simulovaných javov a procesov.

❖ **Problémová situácia ako motivácia** - učiteľ navodením problémovej situácie upúta pozornosť a zvedavosť žiakov .

Priebežné motivačné metódy (techniky) sa využívajú nielen na podnecovanie záujmu, ale na udržanie pozornosti a záujmu v priebehu výučby. Potreba ich využitia vyplýva zo známej skutočnosti, že žiak si udrží pozornosť asi 15 až 20 minút, zvlášť pri metódach, ktoré majú tendenciu stať sa nudnými. Ako motivačné techniky môže učiteľ využiť: **motivačné výzvy; aktualizáciu učiva; záhadu; pochvalu, povzbudenie, kritiku.**

Petlák (2003) v súvislosti s motiváciou hovorí o tzv. magickom kruhu – úspech plodí úspech, neúspech vedie k neúspechu. Motivácia rastie spolu s vytrvalosťou a snahou, kladné výsledky žiakovho úsilia mu dodávajú sebadôveru, žiak si verí. Naopak, motivácia klesá spolu s vytrvalosťou a snahou, žiak prežije neúspech, chýba mu povzbudenie, klesá jeho sebadôvera, je presvedčený, že nič nedokáže, znižuje sa jeho sebavedomie a sebahodnotenie. Pre elimináciu tohto negatívneho magického kruhu Obst učiteľom odporúča:

- pomôcť žiakom zamerať sa na úlohu, nie na riziká neúspechu,
- naučiť ich pri neúspechu namiesto rezignácie ísť krok za krokom na ceste nájdenia a korekcie chyby, pripomínať žiakom, že neúspech a chyby patria k učeniu a nie sú prejavom ich neschopnosti,
- naučiť žiakov pochopiť neúspech ako výsledok malého úsilia, zlej stratégie alebo nedostatku informácií, nie vlastnej neschopnosti a pod.

Spolupráca s logopédom

Na dnešné zasadnutie pedagogického klubu bola prizvaná Mgr. Erika Molnárová, školská

špeciálna pedagogička.

V dnešnej dobe čoraz častejšie prichádzajú deti do prvého ročníka s nesprávnou výslovnosťou. Cieľom logopedickej intervencie školského logopéda je odstránenie alebo aspoň zmiernenie narušenej komunikačnej schopnosti. Školský logopéd pracuje s deťmi individuálne, formou hry. Náplňou práce školského logopéda je:

1. Práca so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou /NKS/

- Vykonanie depistáže
- Základné diagnostické vyšetrenie
- Zostavenie terapeutického plánu v rámci Individuálnej logopedickej intervencie (ILI) pre začlenených/integrovaných žiakov s diagnózou NKS
- Individuálna práca s deťmi s NKS, zadávanie domácich úloh
- Rozvíjanie sluchového vnímania a fonematickej diferenciácie (schopnosť rozlišovať hlásky)
- Rozvíjanie motoriky artikulačných orgánov a jemnej motoriky
- Korekcia dyslálie - vyvodenie, fixácia, automatizácia hlások
- Rozvíjanie aktívnej a pasívnej slovnej zásoby
- Predchádzanie vzniku chýb a porúch reči vytváraním podmienok správnej výchovy reči
- Prekonávanie a odstraňovanie prekážok správneho vývinu reči
- Predchádzanie zhoršovaniu chýb a porúch reči, ktoré už vznikli
- Rozvíjanie pamäťových schopností

2. Spolupráca s rodičmi žiakov s NKS

- Oboznámenie rodičov s postupom domáceho precvičovania
- Konzultácie k správnym postupom domácich tréningov

3. Spolupráca s vedením školy, špeciálnym pedagógom a triednymi učiteľmi

- Objavovať nedostatky reči detí a ich príčiny
- V spolupráci s triednymi učiteľmi prehodnocovanie potreby logopedickej starostlivosti a odporúčanie žiaka do logopedickej poradne

Vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia /ILI/

Pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou je určený špecifický vyučovací

predmet Individuálna logopedická intervencia (ďalej ILI). Cieľom vyučovacieho predmetu ILI je v maximálnej miere podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania.

Cieľom logopedickej intervencie je odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú.

Sekundárnym cieľom ILI je prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti.

Frekvencia terapií v špecifickom vyučovacom predmete individuálna logopedická intervencia je v podmienkach našej základnej školy jedna hodina týždenne.

Dĺžka logopedických terapií je závislá od veku a schopností žiaka, logopedickej diagnózy a prípadne iných špecifik dominantného alebo iného postihnutia, či narušenia žiaka.

Obsah logopedických intervencií musí byť v súlade s vývinovými, mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka, bez ohľadu na fyzický vek.

Vyučujúci predmetu ILI - logopéd - na začiatku školského roku na základe výsledkov vyšetrenia zo školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, svojej vlastnej vstupnej logopedickej diagnostiky alebo rediagnostiky, vypracuje individuálny plán (postup) logopedickej intervencie pre každého žiaka na určité obdobie, t. j. jeden školský rok.

Špecifický vyučovací predmet ILI sa neklasifikuje. Na vysvedčení sa uvádza „absolvoval“.

Rozvíjanie schopností, ktoré sú narušené v dôsledku diagnostikovanej NKS, sa preláina celým vyučovacím procesom, t.j. používajú sa špecifické postupy pri výučbe všetkých predmetov a pôsobí sa cielene a komplexne na celú komunikačnú schopnosť žiaka.

Výmena skúseností

- Mgr. Anna Škôrnová – Myslím si, že každý vyučujúci si v priebehu svojej pedagogickej praxe „nazbiera“ množstvo vyučovacích metód, ktoré vo svojej práci využíva s prihliadnutím na všetko to, čo spomínali kolegyne v teoretických východiskách k tejto téme. Z tých metód, ktoré využívam ja, sú to : brainstorming/ pojmové mapy, motivačný a aktivizačný rozhovor, prezentácia pomocou interaktívnej tabule, diskusia, práca s učebnicou, dramatizácia, cinquain, reprodukcia textu, tvorivé písanie.

- Mgr. Katarína Veverková -jej príspevok do výmeny skúseností sa týkal využívania nestereotypných metód vo vyučovaní anglického jazyka

Skupinová práca

Veľmi častá a efektívna metóda, pri ktorej sú účastníci rozdelení do menších skupín a v nich buď diskutujú o jednej rovnakej alebo viacerých témach, alebo pracujú na jednej rovnakej alebo viacerých úlohách.

Táto metóda je aktivizujúca, vŕahuje účastníkov do procesu učenia sa, umožňuje vzájomné obohacovanie sa, poskytuje priestor aj pre menej výrečných účastníkov a podporuje spoluprácu. Okrem toho umožňuje účastníkom voliť si postup a tempo vlastnej práce.

Hra

Hra je činnosť, ktorá má pôvodne zmysel sama v sebe, ak sa však zručne použije v rámci vzdelávacieho procesu, môže u žiakov prispieť k učeniu sa alebo k dosiahnutiu vedomých zmien. Ak sa hra uvádza so vzdelávacími cieľmi, nie je to už hra, ale vzdelávacia aktivita.

Sebareflexia

Metóda vlastnej analýzy stavu žiaka, jeho poznania, postojov. Čím častejšie pozveme žiakov k uvedomeniu si svojho stavu či k reflexii vlastného myslenia, názorov alebo hodnôt, tým viac im pomáhame k vedomejšiemu preberaniu zodpovednosti za seba a svoje učenie.

Diskusia

Ide o vzájomný rozhovor, výmenu názorov medzi dvoma alebo viacerými ľuďmi (učiteľ – žiaci alebo žiaci medzi sebou) na spoločnú tému. Efektívna je najmä vtedy, ak majú žiaci aspoň minimálnu vedomosť alebo skúsenosť s danou témou.

Demonštrácia

Pod demonštráciou rozumieme najrôznejšie aktivity, pri ktorých učiteľ „netextovým“ spôsobom predvedie žiakom tému/situáciu/problém/prípad, ktorý je následne podkladom pre reflexiu, analýzu, a tak sa stáva východiskom pre učenie sa.

Energizér – životabudič

Ťažko by sme hľadali presnú definíciu tejto metódy. V našom kontexte sa energizér používa v situáciách, keď chceme skupinu „zobudiť“, rozhybať, zaktivizovať. Uvádzame ho nielen na začiatku programu, ale vhodne ho môžeme zaradiť aj počas duševne náročnej hodiny. Vtedy klesá pozornosť žiakov a životabudič ich môže znovu „naštartovať“.

Energizérom môžu byť hravé pohybové cvičenia, ktoré vôbec nesúvisia s predmetom či preberanou témou a ich zmysel je iba v aktivovaní žiakov.

- Mgr. Peter Cavar - Vo svojej praxi pedagogického asistenta sa stretávam so začlenenými žiakmi a snažím sa u nich doceliť, aby primerane svojim schopnostiam si

dokázali učivo osvojiť a pochopiť ho. Ako vhodná metóda zvládnutia učiva sa mi javí metóda vzájomného rozhovoru o prečítanom texte. Od žiakov vyžadujem, aby sa pri čítaní ničím nerozptyľovali a dokázali sa sústrediť na text. Ide mi o to, aby si žiaci zapamätali kratučký text a dokázali ho doslova ,alebo v určitej obmene memorovať. Na poslednej vyučovacej hodine literatúry som so začlenenými žiakmi piateho ročníka pracoval s textom detskej riekanky Jarné hádky. Každý žiak mi túto riekanku v rozsahu štyroch veršov najskôr prečítal. Riekanka má text: „Hádali sa pri potôčku, kde sa voda točí ,nezábudka s fialôčkou, kto má krajšie oči .“ Najskôr som im tento štvorveršový text spamäti povedal ja, potom som im ho dal ešte raz prečítať potichu dvakrát. Po prečítaní som žiakov vyzval ,aby si zatvorili učebnice a od každého zvlášť som žiadal, aby mi štvorveršový text zmemorovali. Zistil som, že i tento jednoduchý text s rýmami bol pre žiakov náročný na zapamätanie.

Ak čítam žiakom nejaký text náučného charakteru z časopisu o nejakom zvieratku, rastlinke alebo užitočnej veci kladiem dôraz na využívanie názornej metódy. Snažím sa zohnať k preberanému učivu čo najviacej obrazového materiálu z viacerých prameňov, alebo, kde mám na to možnosť, využijem internet a interaktívnu tabuľu.

Často uplatňujem aj hru s názvom : Hádame písmenká. V súvislosti s preberaným učivom si zvolím nejaké slovo a na tabuľu napíšem jeho prvé a posledné písmeno. Žiakov potom vyzvem k spolupráci a vysvetlím im, ako majú do slova dopĺňovať jednotlivé písmenká. Kladú vyučujúcemu otázky typu : Je v slove písmenko t ? Je v slove písmenko n ? Takýmto postupom sa nám podarí vždy uhádnuť slová a jednoduchým spôsobom si vysvetliť ich význam.

Záver a odporúčania

Zasadnutie pedagogického klubu ukončila vedúca klubu Mgr. M. Antalová. Zhodnotila dnešné zasadnutie pedagogického klubu ako prínosné z hľadiska uvedomenia si dôležitosti využívania aktivizujúcich vyučovacích metód vo vyučovacom procese a tiež bolo pre členov PgK zaujímavé stretnutie s Mgr. Molnárovou, ktorá vykonáva aj funkciu školského logopéda a zoznámila nás s náplňou jej práce v oblasti logopedickej intervencie.

Odporúčania pre členov klubu :

- ✓ rozšíriť „repertoár“ svojich využívaných vyučovacích metód o metódy, s ktorými majú dobré skúsenosti ostatní členovia PgK
- ✓ pripraviť si materiály pre ďalšie stretnutie členov PgK ČIG

13. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Miroslava Antalová, koordinátor PgK ČIG
14. Dátum	10.05.2021
15. Podpis	
16. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ľubica Henčová
17. Dátum	11.05. 2021
18. Podpis	

